

Instytut Rozwoju Gospodarczego

SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE

Stanisław Kluza

Oskar Krzesicki

KONIUNKTURA W BANKOWOŚCI

Lipiec– Wrzesień 2020

ISSN 2392-3733

Badanie okresowe nr 86

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Stanisław Kluza
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
www.sgh.waw.pl/instytuty/irg/

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2020

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3733

Nr rej. PR 18394

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 86, realizowanego przez IRG SGH według metodyki opisanej na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>. W badaniu wzięło udział 16 banków.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	7
	1) Wskaźnik koniunktury w bankowości	7
	2) Wynik z działalności bankowej (netto)	8
	3) Warunki prowadzenia działalności bankowej	8
	4) Wielkość wypracowanego zysku	9
	5) Jakość portfela należności	9
	6) Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi	10
	7) Wielkość zatrudnienia	10
	8) Czynniki ograniczające rozwój banków	11
	9) Inwestycje kapitałowe	11
	10) <i>Spread</i> (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów	12
	11) Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut).....	12
	12) Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)	12
	13) Ogólna sytuacja polskiej gospodarki	13
	14) Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki	13
	15) Wynik na operacjach <i>reverse-repo</i> (pomniejszony o <i>repo</i>)	13
	16) Poziom inflacji	14
	17) Realna podaż pieniądza	14
III.	SUMMARY.....	15

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. Wartość wskaźnika koniunktury w sektorze bankowym IRG SGH (IRGBAN) dla drugiego¹ kwartału 2020 r. spadła, osiągając poziom -47,4 punktu. Wynik ten jest o -26,2 pkt niższy od wskazania za kwartał pierwszy oraz niższy (o -13,3 pkt) od wartości prognozowanej przez banki poprzednio. Na spadek wartości wskaźnika wpłynęło pogorszenie się salda wypracowanego zysku, wyniku z działalności bankowej oraz zatrudnienia. Spodziewane jest polepszenie się sytuacji w trzecim kwartale, a wartość salda prognostycznego wynosi 4,2 pkt.

2. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wynik (netto) z działalności bankowej w II kwartale spadła do -69,2 pkt z poziomu -13,3 pkt. Jest niższa od przewidywanej przed trzema miesiącami (o 27,6 pkt). Banki spodziewają się zwiększenia wyniku z działalności w trzecim kwartale, a wartość salda prognostycznego wynosi 40 pkt.

3. W ocenie banków nie zmieniły się warunki prowadzenia działalności bankowej. Wartość salda wyniosła -100 pkt. Oznacza to, że wszyscy ankietowani zgodnie oceniają, iż warunki te są złe. Spodziewana jest jednak ich poprawa w trzecim kwartale roku; wartość salda prognostycznego jest równa -36,4 pkt.

4. Zmniejszyły się zyski banków. Wartość salda za II kwartał wynosi -53,8 pkt i jest niższa o 7,2 pkt od wartości za pierwszy kwartał. Jest również o 20,5 pkt niższe niż prognozowane przed kwartałem. Ankietowani przewidują, że ich zyski w III kwartale wzrosną; wartość salda prognostycznego wynosi 0,0 pkt.

5. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o jakość portfela należności spadła z poziomu -20 pkt do wysokości -91,7pkt. W odróżnieniu od II kwartału liczba banków, w których jakość portfela należności się pogarsza (91,7%), jest znacznie wyższa niż tych, w których się nie zmienia (8,3%). Banki spodziewają się poprawy jakości portfela należności w najbliższym okresie; wartość salda przewidywań wynosi -55,6 pkt.

6. W opinii wszystkich uczestników badania ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi zmniejszyło się. Wartość salda wynosi obecnie -100 pkt (w poprzednim kwartale -50 pkt). Spodziewany jest wzrost zainteresowania usługami bankowymi w III kwartale 2020 r., a wartość salda przewidywań wynosi 25 pkt.

7. Zmniejszyła się wielkość zatrudnienia w bankach. Wartość salda (-19,2 pkt) jest o -15,4 pkt niższa od wartości za I kwartał. Jest również niższa od prognozowanej w drugim kwartale (o 23,4 pkt). Banki planują dalsze cięcia w zatrudnieniu, a wartość salda prognostycznego wynosi -27,3 pkt.

8. Niedostateczny popyt na usługi finansowe i polityka NBP to dwa czynniki, których negatywny wpływ na działalność bankową nasilił się w ostatnim okresie. Problemem nie jest już natomiast wysoki koszt kapitału. Jeszcze w drugim kwartale połowa respondentów uznała go za jedną z głównych barier rozwojowych, podczas gdy w badaniu przeprowadzonym w lipcu i sierpniu br. żaden z banków uczestniczących w badaniu nie uznał tego czynnika za istotny dla działalności bankowej. Wciąż natomiast bariery prawne uznawane są jeden z głównych problemów, z którymi bankom przychodzi się mierzyć.

¹ Banki uczestniczące w badaniu koniunktury oceniają, jak ich sytuacja w kwartale poprzedzającym badanie – w tym przypadku w kwartale drugim – zmieniła się względem kwartału wcześniejszego (pierwszego) oraz jak ta sytuacja zmieni się w kwartale, w którym prowadzone jest badanie (trzecim).

9. Wzrósł poziom inwestycji kapitałowych. Wartość salda wynosi -14,3 pkt i jest o 7,1 pkt wyższa niż przed kwartałem. Wzrost jest jednak przejściowy i nie zapowiada odwrócenia tendencji spadkowej, prognozowany jest bowiem spadek wielkości inwestycji kapitałowych w trzecim kwartale br. (wartość salda przewidywać jest równa -18,2 pkt).

10. Ponad 70% ankietowanych banków spodziewa się, że wielkość *spreadu* w III kwartale spadnie. Pozostali (21,4%) przewidują, że wzrośnie, a jedynie 7,1% nie spodziewa się zmiany. Dość podobnie kształtują się oczekiwania długookresowe. Większość, tj. 54,5% badanych przewiduje obniżenie się wysokości *spreadu* w ciągu kolejnych 12 miesięcy, 27,3% spodziewa się jej wzrostu, a 18,2% ocenia, że wielkość *spreadu* nie zmieni się.

11. Zróżnicowane są prognozy dot. zmiany wartości polskiej waluty w III kwartale: 41,7% badanych spodziewa się wzrostu, 33,3% spadku, a 25% wskazuje na prawdopodobny brak zmiany wartości złotego. Całkiem podobnie kształtują się oczekiwania długookresowe. Odpowiednie odsetki wynoszą: 50%, 33,3% i 16,7%.

12. Niemal wszyscy (92,3%) ankietowani spodziewają się, że NBP utrzyma stopy procentowe na niezmiennym poziomie w trzecim kwartale. Zaledwie 7,7% przewiduje ich spadek. W ocenie większości (84,6%) uczestników lipcowego/sierpniowego badania stopy procentowe NBP nie zmienią się nawet w perspektywie najbliższych 12 miesięcy. 15,4% ankietowanych banków przewiduje wzrost stóp procentowych w ciągu roku.

13. Od wielu lat (od IV kwartału 2008 r.) większość uczestników badania koniunktury w sektorze bankowym niezmiennie ocenia, że ogólna sytuacja gospodarcza w Polsce nie ulegnie zasadniczej zmianie. Nie inaczej banki oceniają jej dynamikę w III kwartale 2020 r. Odsetek respondentów, którzy nie spodziewają się istotnych zmian sytuacji gospodarczej w krótkiej perspektywie wynosi 72,7%. Pozostałe banki wskazują na poprawę (18,2%) lub pogorszenie się sytuacji ogólnogospodarczej w kraju (9,1%). Należy spodziewać się utrzymania się gospodarki na dotychczasowej ścieżce wzrostu gospodarczego również w dłuższym okresie (12 miesięcy). Tak ocenia ogromna większość (90%) badanych. Jedynie 10% ankietowanych spodziewa się pogorszenia się sytuacji gospodarczej w Polsce w ciągu kolejnych 12 miesiącach.

14. Odsetek banków negatywnie oceniających sytuację sektora finansowego w Polsce w III kwartale wynosi 76,9%. Pozostali ankietowani nie spodziewają się istotnych zmian sytuacji sektora w krótkiej perspektywie. Przewidywania długookresowe niewiele się różnią – 69,2% badanych ocenia, że nastąpi pogorszenie się sytuacji w sektorze bankowym, a 30,8% nie spodziewa się większych zmian.

15. Ponad połowa (60%) ankietowanych spodziewa się utrzymać obecny wynik na operacjach *reverse-repo* w III kwartale 2020 r. Na jego spadek wskazuje 30%, a na wzrost 10%. Podobna jest struktura oczekiwań długookresowych – 70% uczestników badania nie spodziewa się zmiany wielkości zysków z operacji *reverse-repo* w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Pozostałe banki prognozują ich spadek.

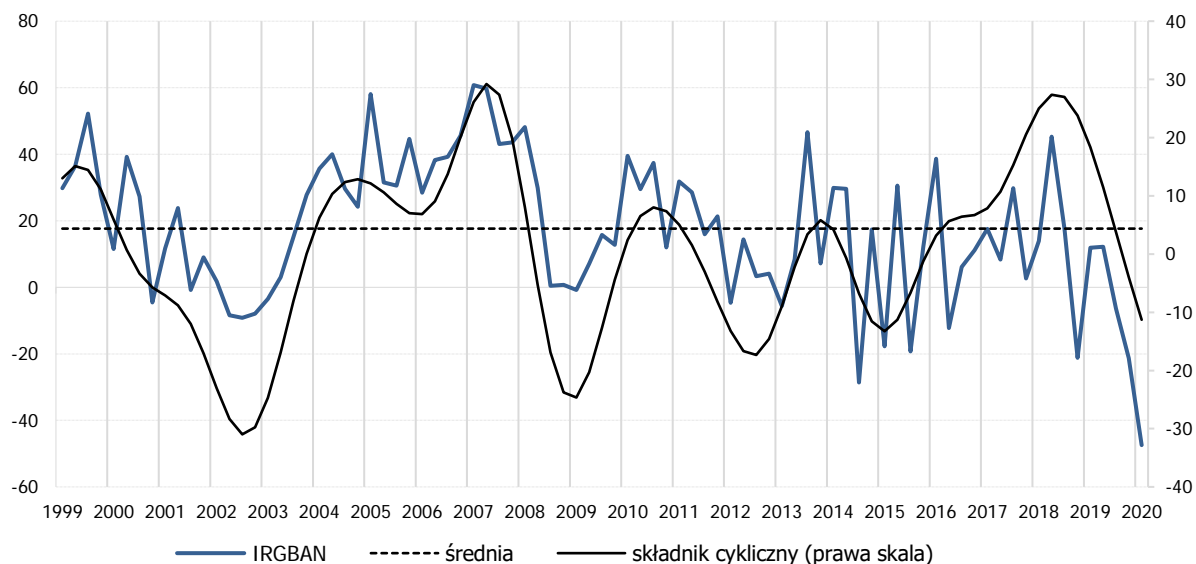
16. Wskaźnik wzrostu cen dóbr konsumpcyjnych (CPI) sięgnął w lipcu 2020 r. poziomu 3%, a w sierpniu 2,9% (w ujęciu rocznym). Respondenci z sektora bankowego spodziewają się, że tempo inflacji wzrośnie w ciągu roku (41,7% odpowiedzi). Jedna trzecia ankietowanych spodziewa się jego spadku, a 25% braku zmian.

17. Przewidywany jest wzrost wielkości realnej podaży pieniądza w trzecim kwartale (75% badanych). Jedna czwarta uczestników badania nie spodziewa się jej zmiany. Większość respondentów

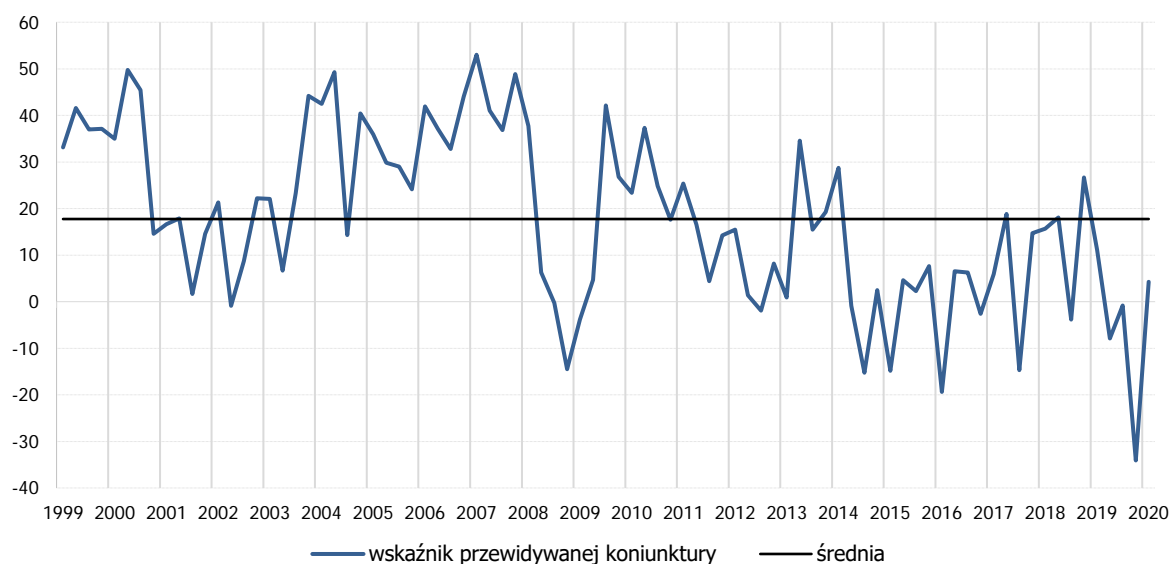
(58,3%) prognozuje wzrost wielkości realnej podaży pieniądza również w długim okresie (w ciągu 12 miesięcy). Jedna trzecia ankietowanych nie spodziewa się jej zmiany w dłuższej perspektywie, a spadek jest przewidywany zaledwie przez 8,3% badanych banków.

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

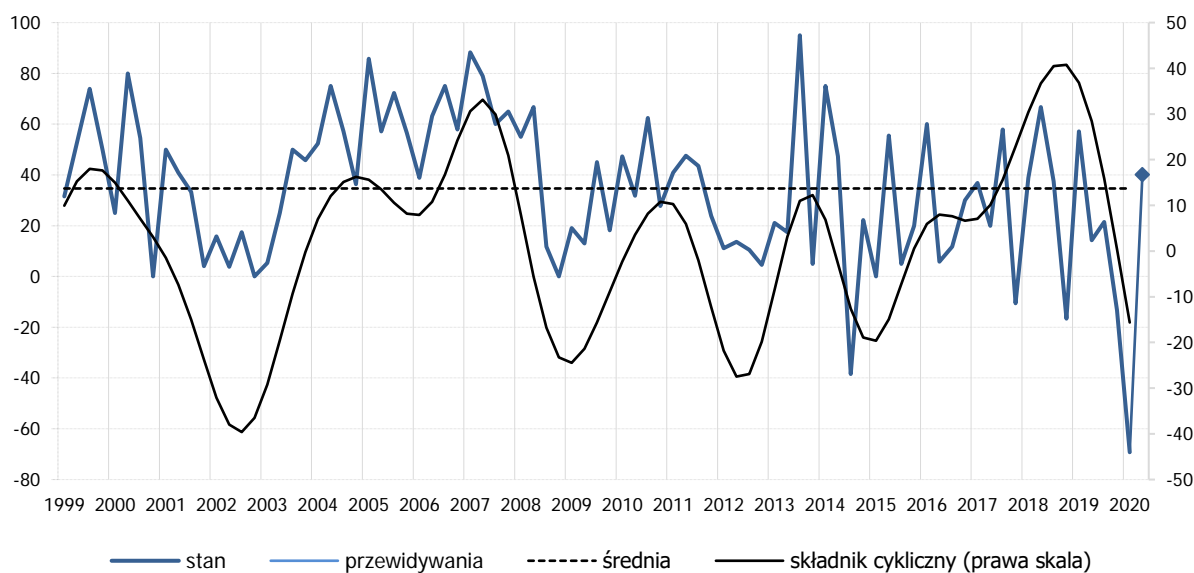
WSKAŹNIK KONIUNKTURY

	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020
wskaźnik koniunktury (IRGBAN)	-21,2	11,9	12,2	-6,3	-21,3	-47,4
wskaźnik prognozowanej koniunktury	26,7	11,1	-7,9	-0,8	-34,1	4,2

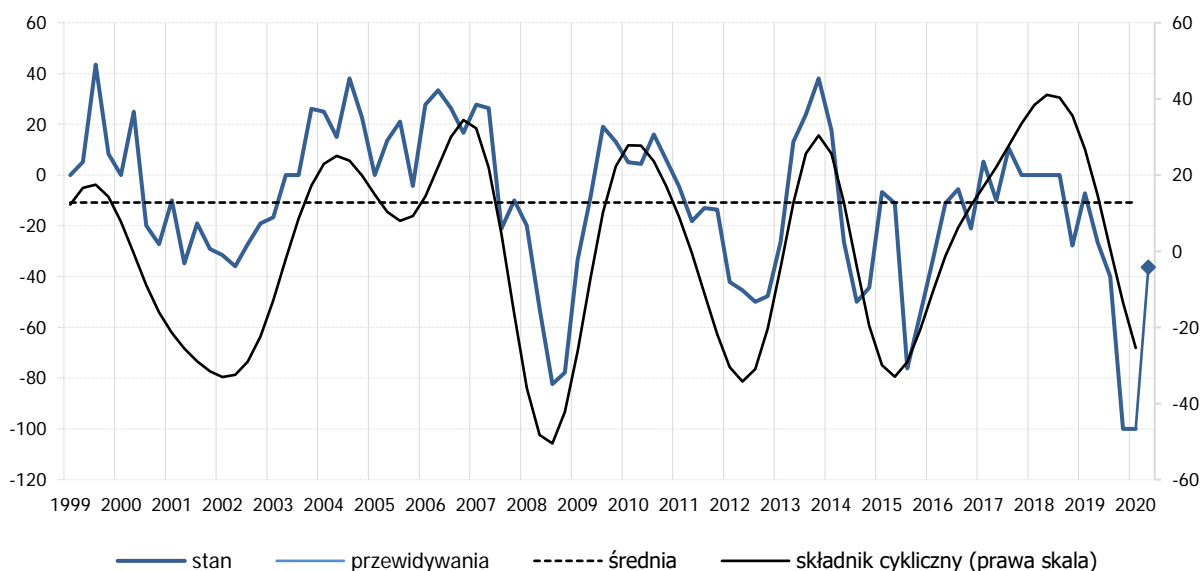

WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ (NETTO)

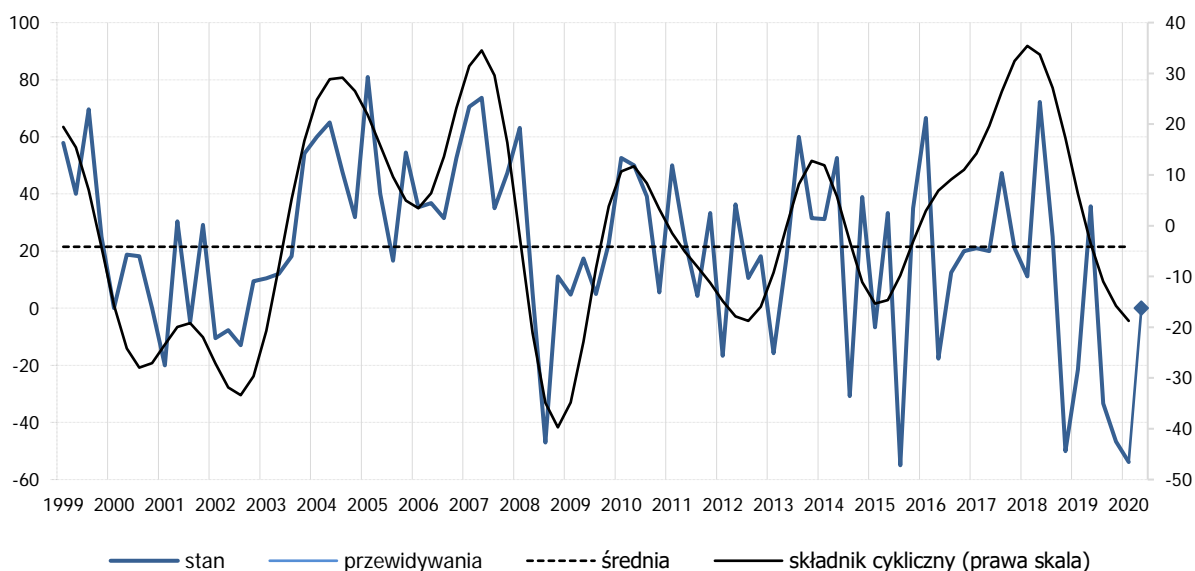
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
1. wzrost	64,3	42,9	57,1	40,0	15,4	60,0
2. brak zmiany	28,6	28,6	7,1	6,7	0,0	20,0
3. spadek	7,1	28,6	35,7	53,3	84,6	20,0
saldo (1.-3.)	57,1	14,3	21,4	-13,3	-69,2	40,0

WARUNKI PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ

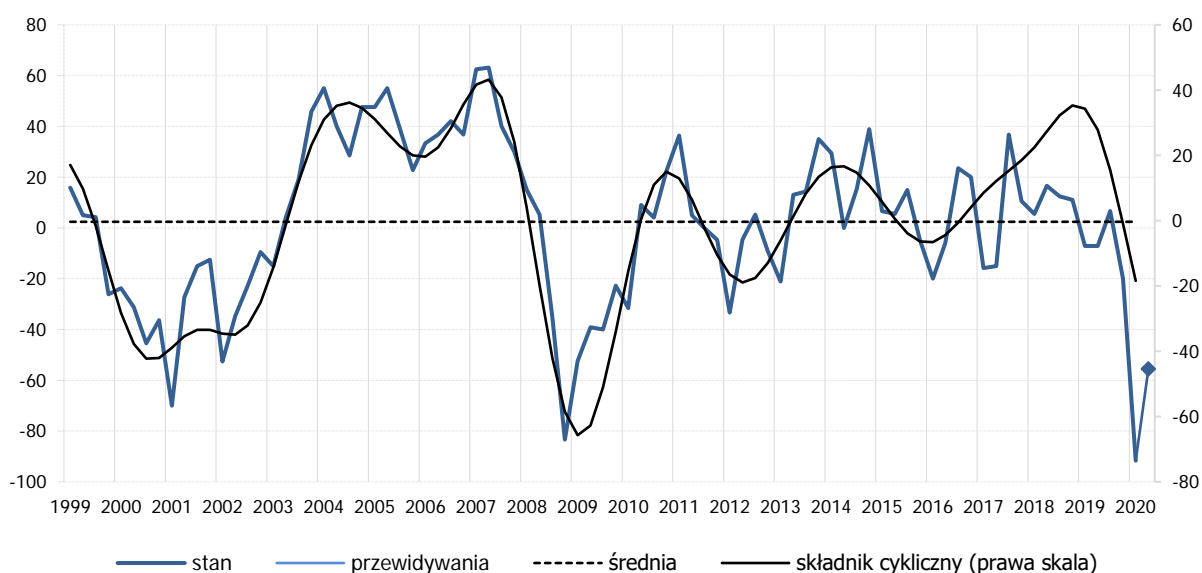
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
1. poprawa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1
2. brak zmiany	92,9	73,3	60,0	0,0	0,0	45,5
3. pogorszenie	7,1	26,7	40,0	100,0	100,0	45,5
saldo (1.-3.)	-7,1	-26,7	-40,0	-100,0	-100,0	-36,4

WIELKOŚĆ WYPRACOWANEGO ZYSKU

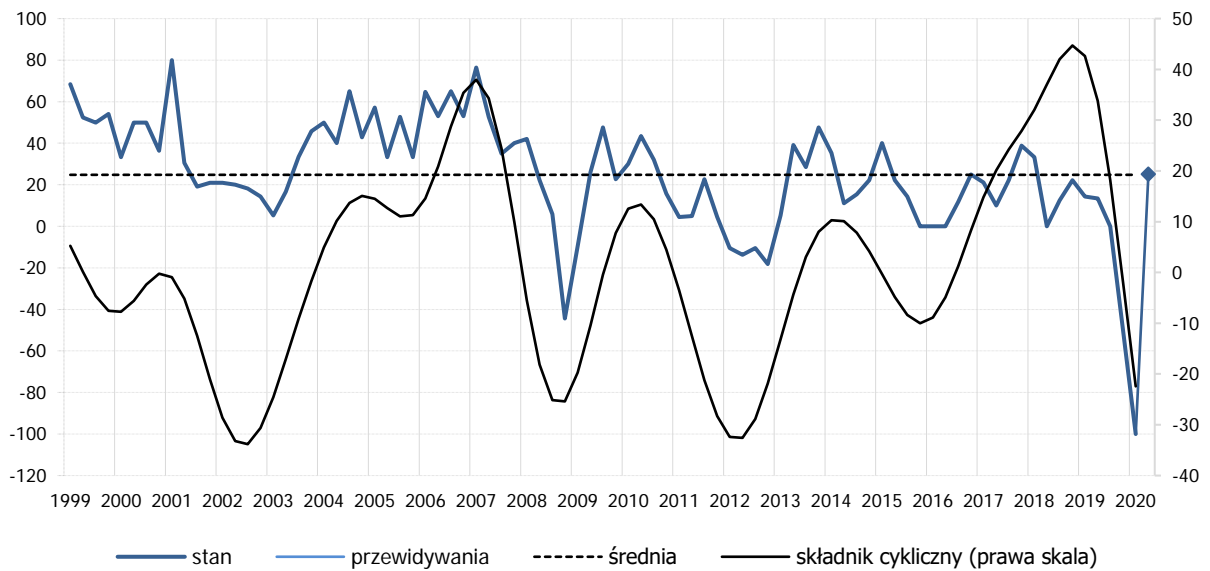
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
1. wzrost	28,6	57,1	26,7	20,0	23,1	30,0
2. brak zmiany	21,4	21,4	13,3	13,3	0,0	40,0
3. spadek	50,0	21,4	60,0	66,7	76,9	30,0
saldo (1.-3.)	-21,4	35,7	-33,3	-46,7	-53,8	0,0

JAKOŚĆ PORTFELA NALEŻNOŚCI

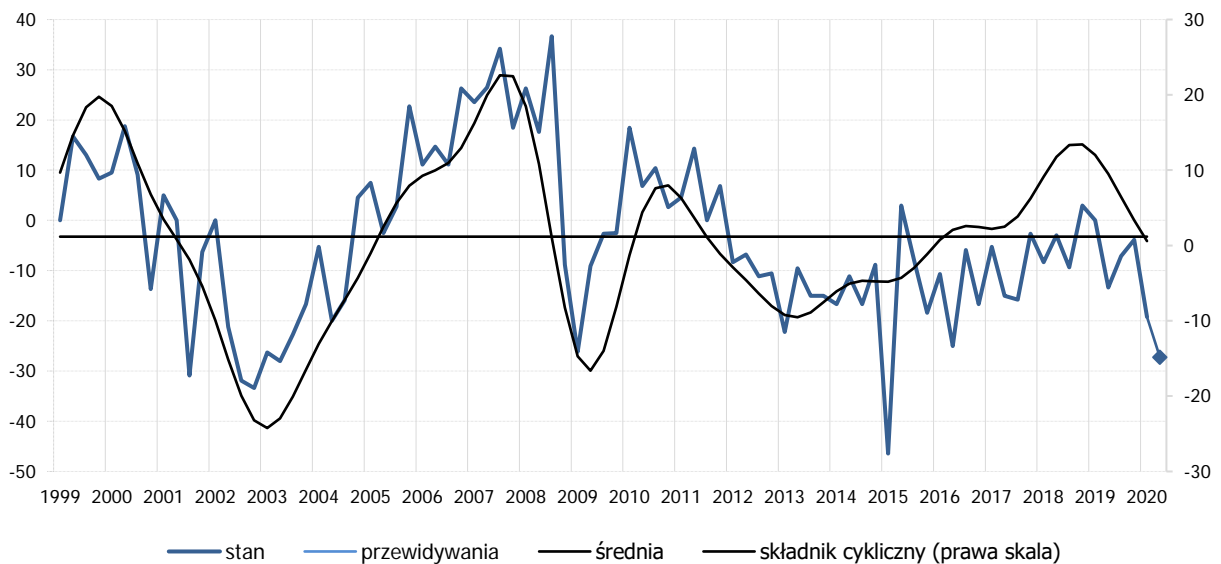
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
1. poprawa	28,6	21,4	33,3	0,0	0,0	0,0
2. brak zmiany	35,7	50,0	40,0	80,0	8,3	44,4
3. pogorszenie	35,7	28,6	26,7	20,0	91,7	55,6
saldo (1.-3.)	-7,1	-7,1	6,7	-20,0	-91,7	-55,6

OGÓLNE ZAINTERESOWANIE KLIENTÓW USŁUGAMI BANKOWYMI

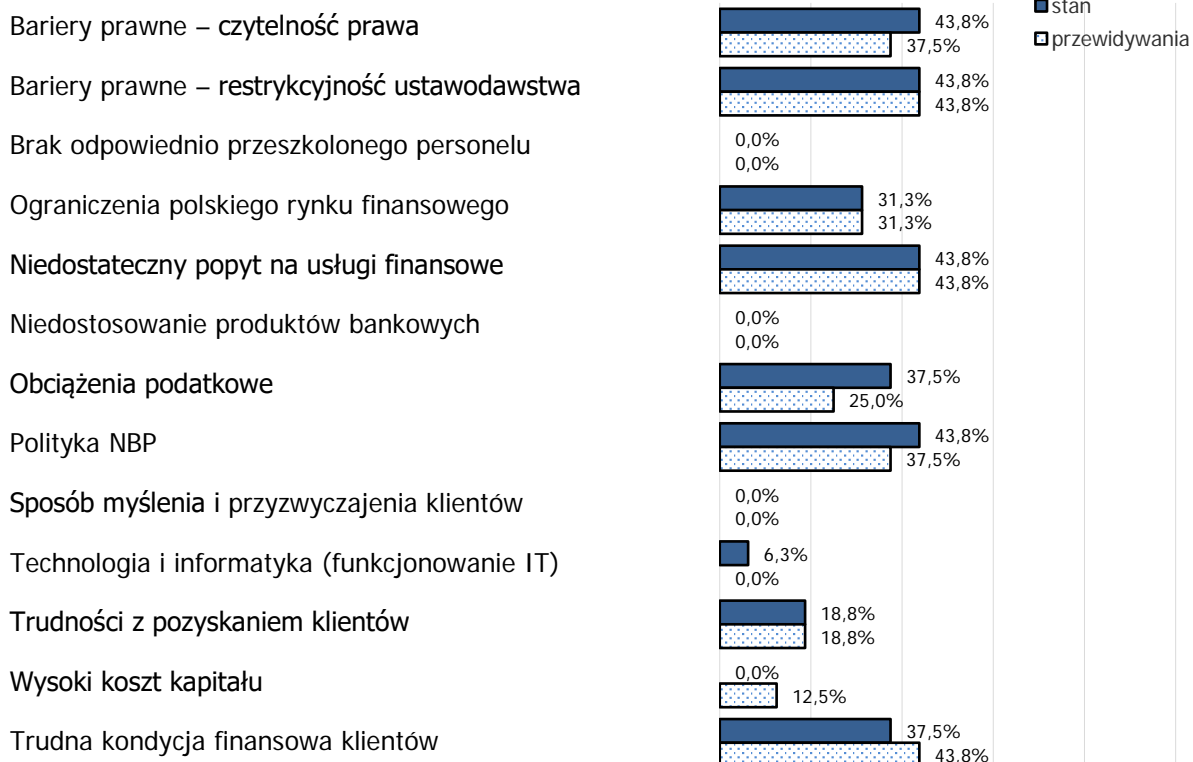
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
1. wzrost	14,3	20,0	0,0	0,0	0,0	50,0
2. brak zmiany	85,7	73,3	100,0	50,0	0,0	25,0
3. spadek	0,0	6,7	0,0	50,0	100,0	25,0
saldo (1.-3.)	14,3	13,3	0,0	-50,0	-100,0	25,0

WIELKOŚĆ ZATRUDNIENIA

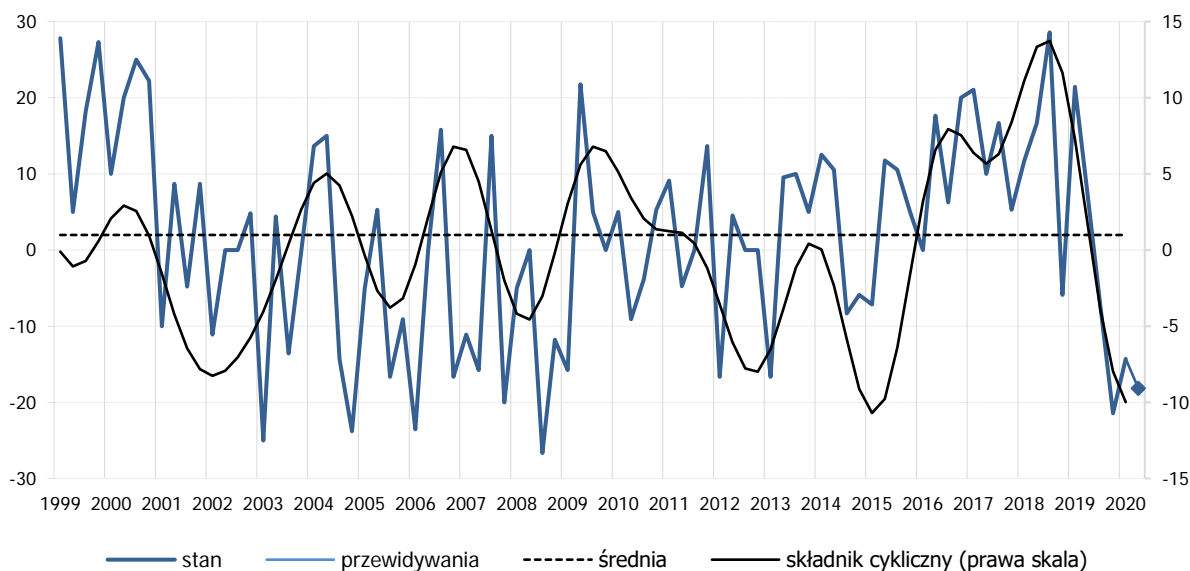

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
1. wzrost >2,5%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. wzrost <2,5%	42,9	26,7	35,7	23,1	7,7	0,0
3. brak zmiany	21,4	26,7	14,3	46,2	46,2	45,5
4. spadek <2,5%	28,6	40,0	50,0	30,8	46,2	54,5
5. spadek >2,5%	7,1	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0
saldo (1.+2.*0,5-4.*0,5-5.)	0,0	-13,3	-7,1	-3,8	-19,2	-27,3

CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ BANKÓW

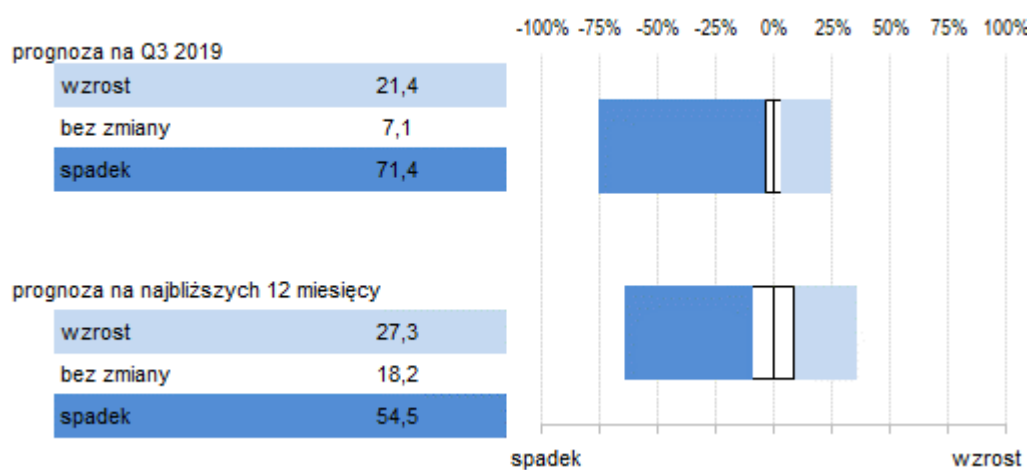

INWESTYCJE KAPITAŁOWE

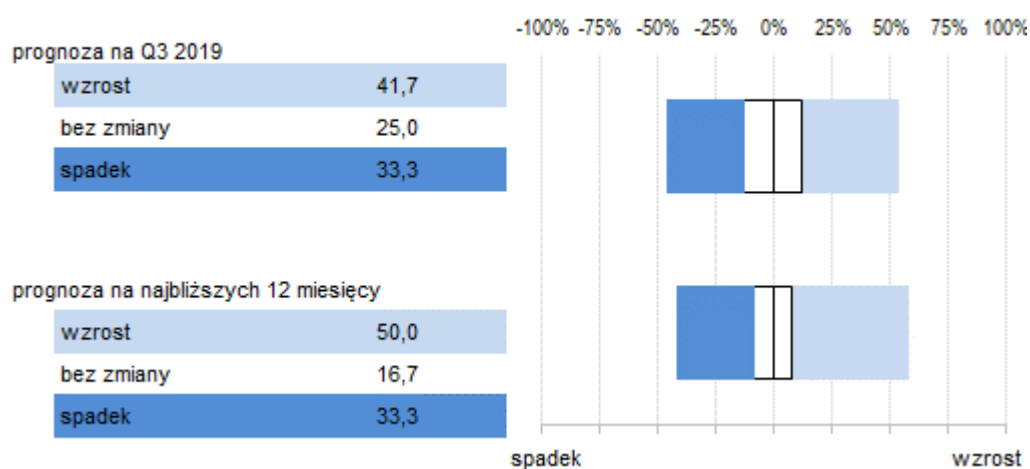

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
1. wzrost	28,6	14,3	7,1	7,1	7,1	0,0
2. brak zmiany	64,3	78,6	78,6	64,3	71,4	81,8
3. spadek	7,1	7,1	14,3	28,6	21,4	18,2
saldo (1.-3.)	21,4	7,1	-7,1	-21,4	-14,3	-18,2

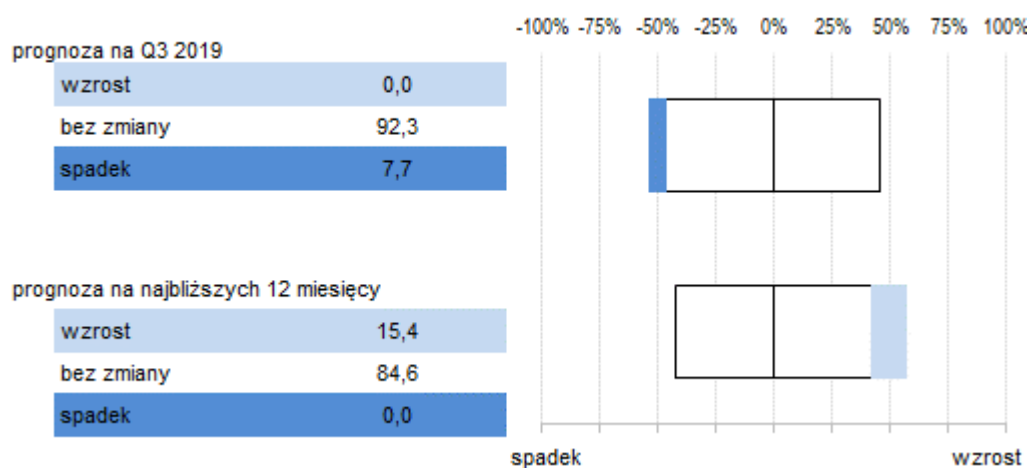
SPREAD (ROZSTĘP) MIĘDZY OPROCENTOWANIEM KREDYTÓW I DEPOZYTÓW

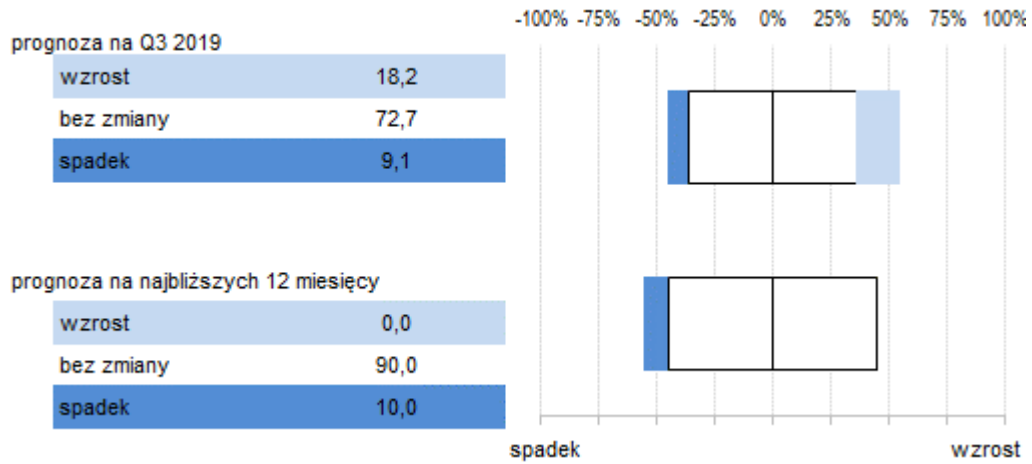
KURS PLN WZGLĘDEM PARYTETU (KOSZYKA WALUT)

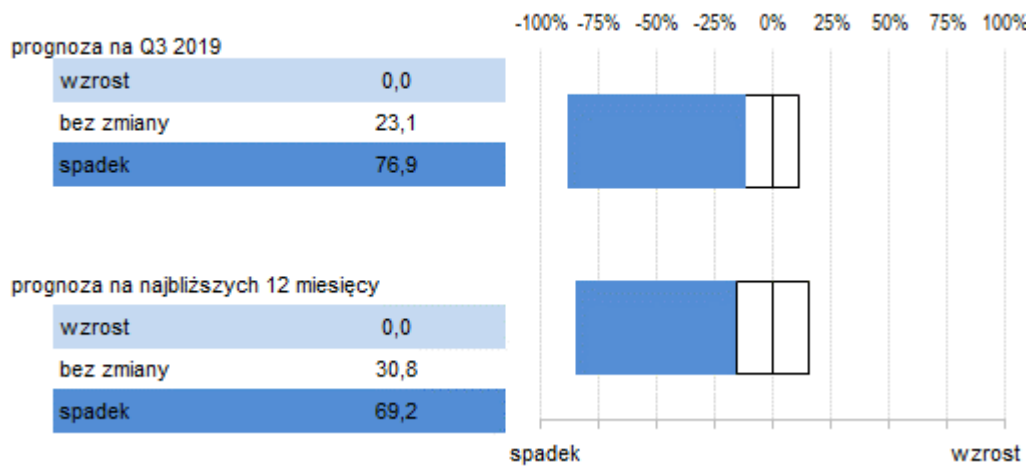
STOPY PROCENTOWE NBP (OGÓLNA TENDENCJA)

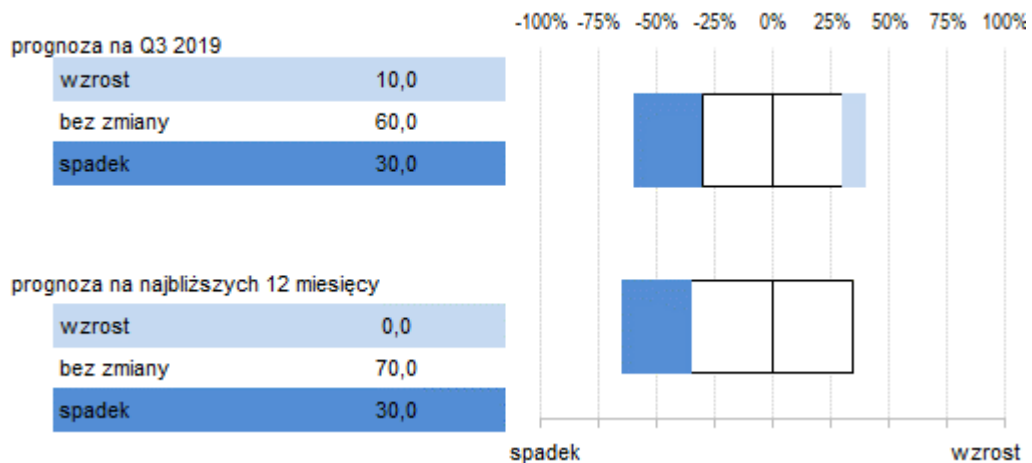
OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARKI POLSKIEJ NIEZALEŻNIE OD SYTUACJI SEKTORA FINANSOWEGO

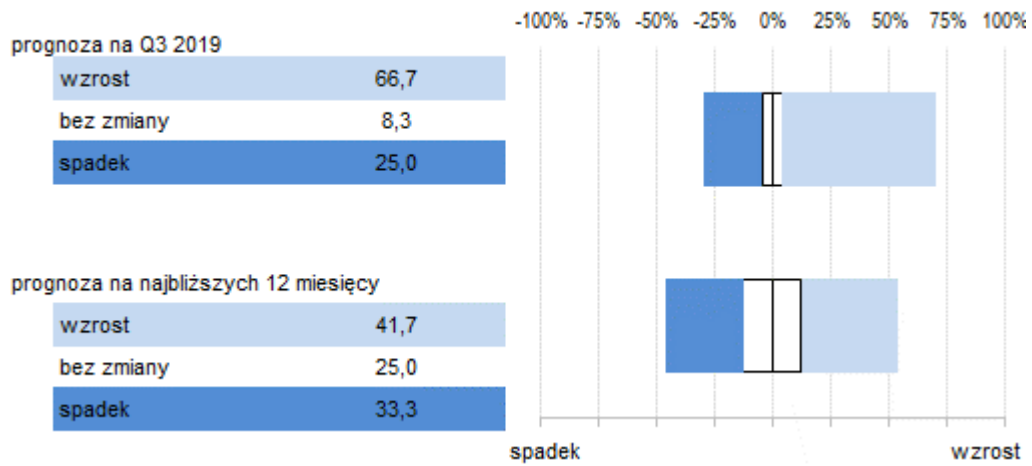
OGÓLNA SYTUACJA SEKTORA FINANSOWEGO NA TLE POLSKIEJ GOSPODARKI

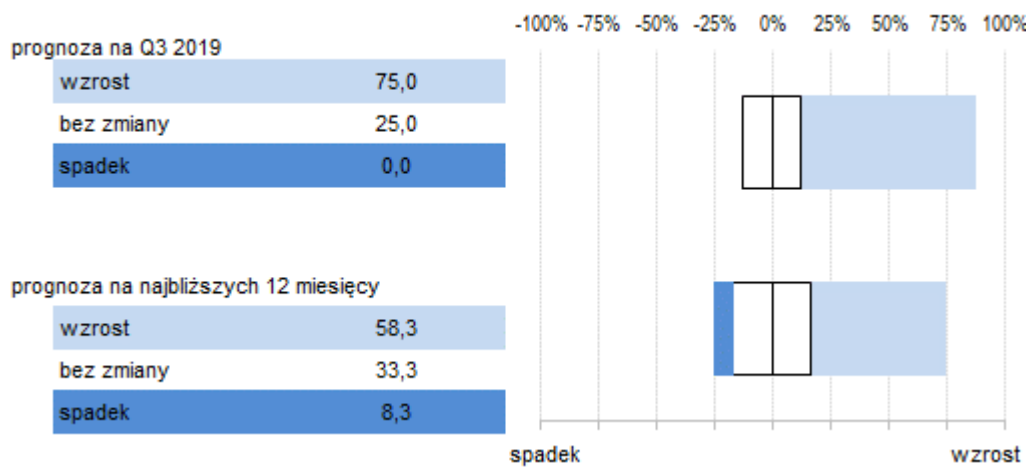
WYNIK NA OPERACJACH REVERSE-REPO (POMNIEJSZY O REPO)

POZIOM INFLACJI

REALNA PODAŻ PIENIĄDZA

III. SUMMARY

In the 2nd quarter of 2020 the IRG SGH banking confidence indicator (IRGBAN) decreased by 26,1 pts to -47,4 pts. The decline was caused by a decrease in the balances of profits, result on banking activity and employment. According to the surveyed respondents, insufficient demand on financial services and the central bank's monetary policy have come to the fore as the main impediments to banking activity. Banks are expecting their situation to slightly improve in the coming quarter.